

Số: 128/2022/QĐPT-VDS

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 29 tháng 3 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT PHÚC THẨM VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Minh Quang

Các Thẩm phán: 1. Bà Nguyễn Thị Huyền
2. Bà Lê Thị Ngọc Hương

Thư ký phiên họp: Bà Hồ Thị Yến Khanh

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Đào Thị Xuân Hồng – Kiểm sát viên.

Trong ngày 29 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp phúc thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2022/TLPT-DS ngày 06 tháng 01 năm 2022.

Do Quyết định sơ thẩm số 507/2021/QĐST-DS ngày 24/11/2021 của Tòa án nhân dân Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định mở phiên họp phúc thẩm giải quyết việc dân sự số 81/2022/QĐ-MPH ngày 17/01/2022 và Quyết định hoãn phiên họp dân sự phúc thẩm số 1198/QĐPT-DS ngày 16/02/2022, giữa các đương sự:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

1. Bà Võ Thị Như S, sinh năm 1969 (Có mặt)

Địa chỉ: Số B đường C, phường D, Quận A, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Ông Võ Phú S, sinh năm 1973 (Có mặt)

Địa chỉ: số Đ đường E, phường F, Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Bà Võ Phan Túy S, sinh năm 1978 (Có mặt)

Địa chỉ: Số L đường M, huyện N, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Ông Võ Non S, sinh năm 1967 (Có mặt)

Địa chỉ: số Đ đường E, phường F, Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh.

Địa chỉ liên lạc: Số P đường Q, phường O, quận S, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người kháng cáo: Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Võ Non S.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo lời trình bày của người yêu cầu bà Võ Thị Như S, ông Võ Phú S, bà Võ Phan Túy S tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố công dân mất năng lực hành vi dân sự đề ngày 26/4/2021 và các tài liệu có trong hồ sơ thể hiện:

Bà Phan Thị N (sinh ngày 20/02/1949) và ông Võ Nam S (sinh năm 1949, chết năm 2018) có tất cả 4 người con gồm: Ông Võ Non S, bà Võ Thị Như S, ông Võ Phú S, bà Võ Phan Túy S.

Do mẹ các ông bà là bà Phan Thị N có dấu hiệu bệnh tâm thần từ năm 2018, được điều trị và chăm sóc tại nhà nên ngày 22/4/2021, cả ba chị em ông bà đã đưa bà N đi khám sức khỏe tại Bệnh viện X và được Bệnh viện X kết luận về mặt tâm thần phân loại Alzheimer, kết luận chung phân loại sức khỏe theo dõi Alzheimer.

Để đảm bảo quyền lợi ích hợp pháp của bà N - là mẹ của các ông bà, xác định người quản lý tài sản và tạo điều kiện chăm sóc bà N được tốt hơn, ông bà yêu cầu Tòa tuyên bố bà Phan Thị N mất năng lực hành vi dân sự.

Theo lời trình bày của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Võ Non S tại Bản tự khai đề ngày 17/5/2021:

Cha ông là ông Võ Nam S (sinh năm 1949, chết năm 2018) và mẹ ông là bà Phan Thị N (sinh năm 1949). Cha mẹ ông đã sinh 4 người con gồm ông (Võ Non S), Võ Thị Như S, Võ Phú S và Võ Phan Túy S. Hiện giờ Võ Thị Như S, Võ Phú S đã có gia đình và ở riêng. Cha mẹ ông có tài sản là căn nhà số Đ đường E, phường F, Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh và căn nhà số L đường M, huyện N, Thành phố Hồ Chí Minh. Bà Phan Thị N là mẹ ông đã trên 70 tuổi nên trí nhớ và sức khỏe có kém nhưng vẫn đi đứng được, ăn uống và mọi sinh hoạt bình thường, vẫn giao tiếp với mọi người nên ông không chấp nhận về việc tuyên bố mẹ ông mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 507/2021/QĐST-DS ngày 24/11/2021 của Tòa án nhân dân Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh đã quyết định:

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Võ Thị Như S, ông Võ Phú S, bà Võ Phan Túy S:

- Tuyên bố: Bà Phan Thị N, sinh năm 1949, thường trú: số Đ đường E, phường F, Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh, mất năng lực hành vi dân sự.

Thời điểm để xác định bà Phan Thị N mất năng lực hành vi dân sự kể từ ngày quyết định này có hiệu lực pháp luật.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

Ngoài ra, quyết định sơ thẩm còn tuyên về quyền thi hành án, án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 06/12/2021, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Võ Non S kháng cáo Quyết định sơ thẩm. Lý do:

- Bà Phan Thị N đã trên 70 tuổi, trí nhớ và sức khỏe có kém nhưng vẫn đi đứng, ăn uống, sinh hoạt, giao tiếp với mọi người bình thường, cụ thể như: Mỗi sáng ông đưa bà đi ăn sáng, bà hay đòi ăn những món bà thích và nói chuyện qua lại với ông bình thường. Buổi tối, sau khi ăn cơm xong, hai mẹ con ông ngồi xem phim truyền hình, bà hiểu rõ và thường bình luận những nội dung, hình ảnh được phát trên truyền hình. Điều này chứng tỏ bà nhận thức rất tốt, không mất trí nhớ. Khi bà biết các em ông làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố bà mất năng lực hành vi dân sự, bà rất buồn.

- Về thủ tục: Ngày 24/6/2021, ông có gửi đơn trình bày ý kiến đề Tòa sơ thẩm trưng cầu giám định lại nhưng Tòa sơ thẩm không thực hiện. Ngày 07/7/2021 ông có xin hoãn phiên tòa (có gửi đơn ngày 08/7/2021) nhưng quyết định sơ thẩm cho rằng ông không gửi đơn như đã hứa. Vào ngày mở phiên tòa 24/11/2021, do ông không nhận được thông báo triệu tập nên không có mặt tại Tòa. Tòa sơ thẩm cố tình cho ông vắng mặt trong phiên xử.

Tại phiên họp phúc thẩm:

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan – người kháng cáo ông Võ Non S vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo với nội dung: Bà Phan Thị N đã trên 70 tuổi, trí nhớ và sức khỏe có kém nhưng vẫn đi đứng, ăn uống, sinh hoạt, giao tiếp với mọi người bình thường, bà vẫn nhận thức tốt. Ngoài ra, ông S không cung cấp thêm tài liệu chứng cứ và không có yêu cầu nào khác.

- Người yêu cầu bà Võ Thị Như S, ông Võ Phú S, bà Võ Phan Túy s cùng đề nghị giữ nguyên quyết định sơ thẩm về việc tuyên bố bà Phan Thị N mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Thẩm phán và Hội đồng phúc thẩm đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý vụ án cho đến hết quá trình giải quyết phúc thẩm. Các đương sự được thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ theo quy định.

Về nội dung kháng cáo: Người kháng cáo ông Võ Non S trình bày bà Phan Thị N sức khỏe vẫn bình thường, nhận thức tốt nhưng ông S không cung cấp tài liệu, chứng cứ nào chứng minh bà N vẫn nhận thức tốt. Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 645/KLGĐ ngày 19/5/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế đã kết luận bà Phan Thị N như sau:

“- Về y học: Đương sự có sa sút tâm thần trong bệnh Alzheimer, khởi phát muộn (F00.1-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Do đó, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đề nghị Hội đồng phúc thẩm căn cứ điểm a khoản 3 Điều 375 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, không chấp nhận kháng cáo của ông Sông, giữ nguyên quyết định dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Hội đồng phúc thẩm nhận định:

Theo nội dung kháng cáo và trình bày của các đương sự tại phiên họp, ông Võ Non S cho rằng bà Phan Thị Nga nhận thức rất tốt, không mất trí nhớ và khi bà biết các em ông làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố bà mất năng lực hành vi dân sự, bà rất buồn. Tuy nhiên, ngoài những trình bày trên, ông S không cung cấp cho Tòa án bất kỳ tài liệu chứng cứ nào chứng minh bà N vẫn nhận thức tốt và làm chủ được hành vi của mình.

Tòa án cấp sơ thẩm đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần theo đúng quy định pháp luật. Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 645/KLGĐ ngày 19/5/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thuộc Bộ Y tế đã kết luận bà Phan Thị N, sinh năm 1949, thường trú: Địa chỉ: số Đ đường E, phường F, Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh như sau:

“- Về y học: Đương sự có sa sút tâm thần trong bệnh Alzheimer, khởi phát muộn (F00.1-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Như vậy, yêu cầu của bà Võ Thị Như S, ông Võ Phú S, bà Võ Phan Túy S về việc tuyên bố bà Nga mất năng lực hành vi là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015. Tòa án cấp sơ thẩm ban hành Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 507/2021/QĐST-DS ngày 24/11/2021 là đúng quy định pháp luật.

Do đó, yêu cầu kháng cáo của ông Võ Non S là không có căn cứ nên Hội đồng phúc thẩm không chấp nhận. Hội đồng phúc thẩm đồng ý với ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, căn cứ điểm a Khoản 3 Điều 375 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, giữ nguyên Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 507/2021/QĐST-DS ngày 24/11/2021 của Tòa án nhân dân Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh.

Về lệ phí dân sự phúc thẩm: Do Hội đồng phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo nên ông Võ Non S phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự phúc thẩm theo quy định tại Khoản 2 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp,

quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 373, Điều 374, điểm a Khoản 3 Điều 375 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Khoản 2 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Không chấp nhận kháng cáo của ông Võ Non S:

Giữ nguyên Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 507/2021/QĐST-DS ngày 24/11/2021 của Tòa án nhân dân Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh

2. Lệ phí phúc thẩm giải quyết việc dân sự:

Ông Võ Non S phải chịu 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng theo Biên lai thu số 0006773 ngày 15/12/2021 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận X, Thành phố Hồ Chí Minh. Ông S đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự phúc thẩm.

3. Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tối cao;
- TAND cấp cao;
- VKSND TP.HCM;
- TAND Quận 3;
- Chi cục THADS Quận X;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ.

**TM.HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Minh Quang

HỘI ĐỒNG PHÚC THẨM
THẨM PHÁN THẨM PHÁN THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Kim Quy Đỗ Thị Thu Hương Nguyễn Minh Quang